

Zona de nidificació d'orenetes, de l'espècie *Hirundo rustica*

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Ca n'Oristrell
Alçada: 382

Coordenades:

Latitud: 41.7093
Longitud: 1.90404
UTM Est (X): 408823
UTM Nord (Y): 4618081

Classificació

Número de fitxa 08182 - 279
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Decret 2/2008 de 15 d'abril; Llei 42/2007. Annex IV
Accés Restringit
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 002003500DG01H0001YS
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart - Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dl., 13/08/2018 - 02:00

Descripció

Zona de nidificació de l'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), que conviu amb l'home, instal·lades als porxos, corts i altres annexes de la casa des de fa generacions. Els nius tenen forma de copa de 22 cm de diàmetre, i

uns 11 a 15 cm de profunditat fets amb fang, palla i pèls de bestiar. L'oreneta és de color blau-negrós per sobre, amb reflexes metàl·lics que contrasten amb el sota blanquinós i coll rogent. Pertany a l'ordre dels Passeriformes i a la família dels Hirundínids. De silueta molt elegant amb una cua en forma de forca molt accentuada. Cap a l'extremitat de la cua poden observar-se unes taques blanques. El front i el coll són d'un to rogenic. Es diferencia de les altres orenetes per la manca de color blanc al carpó. Mesura de 16 a 22 cm de longitud, i amb les ales obertes fa de 32 a 34 cm, per un pes aproximat de 17 grams.

Observacions:

Durant l'època de cria les podem trobar repartides per tot Europa, el nord-oest d'Àfrica, l'Àsia Central, la meitat nord d'Àsia amb l'excepció del nord de Sibèria. A la tardor emprenen el viatge cap a l'Àfrica sub-sahariana i la Península de Malàisia, les dues grans regions d'hivernada. A Catalunya nidifica al 95% del territori, i comença a arribar a la segona quinzena de març iniciant el seu retorn a finals d'agost, tot i que hom acostuma a veure'n fins a la primera quinzena de novembre. L'oreneta cuablanca s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que a diferència de l'oreneta vulgar són caçats durant el vol a molt més alçada. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten a l'home han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional.

Història

L'oreneta vulgar, conviu amb l'home. La presència de zones de caça és primordial perquè una parella pugui instal·lar-se. Aquestes zones acostumen a ser prats, camps, basses d'aigua, ja que hi poden trobar els insectes amb els quals s'alimenten. Si els pobles tenen espais oberts i favorables poden instal·lar els nius en garatges o porxos, i si és en zones de pagesia, en corts, cavallerisses, porxos per a les eines agrícoles, etc, com és el cas que ens ocupa. El niu que construeix té forma de copa de 22 cm de diàmetre, i uns 11 a 15 cm de profunditat. El fan amb fang recuperat dels punts d'aigua i el barregen amb palla, herba seca, pèl de bestiar i fins i tot plomes per donar-li més duresa.

Un cop acabat col·loquen a l'interior plomes ben fines perquè el niu sigui més confortable. La primera posta d'ous s'inicia a finals d'abril, tot i una segona posta cap al juny (una tercera posta ja és més difícil). La posta és d'entre 3 i 6 ous i els incubarà durant 14 a 15 dies. Durant aquest període la femella ha d'absentar-se per poder-se alimentar. L'oreneta vulgar s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que són caçats al vol. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten a l'home han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional. Pel que fa als pollets, el pes culminant arriba al 13è dia on poden arribar a fer 22 grams, és a dir, 5 grams més que els pares. Aquest pes serà perdut ràpidament. Els pares cacen al vol insectes; els aglutinen dins del seu bec abans de donar-lo als pollets (poden portar en un viatge una vintena d'insectes). En un dia, per alimentar els petits poden arribar a fer 400 vols. Les condicions meteorològiques influeixen en la freqüència i qualitat de l'alimentació dels pollets i en conseqüència de la seva subsistència. L'oreneta vulgar és una acròbata. La velocitat de vol és de 60 km/h, però quan caça pot arribar als 100 km/h. Pel que fa als pollets, quan les cries tinguin entre 19 i 21 dies, els pares deixaran d'alimentar-les per així obligar-los a sortir del niu i aprendre la primera lliçó de vol. Els pares s'apropen al niu amb insectes al bec, però no els hi donen. Quan tinguin gana, les orenetes joves s'acostaran molt a la boca del niu; els pares aprofiten per fer un crit d'alarma i instintivament les joves orenetes es llancen del niu i mouen les ales. A partir del 35è dia les orenetes es poden emancipar.

Bibliografia

ANDINO, Héctor et alii (2005). Atlas dels ocells nidificants del Maresme. Andino, H; Badosa, E; Clarabuch, O i Llebaria, C. editors. Barcelona.

ARDLEY, Neil (1979). Las aves. Editorial Fontalba. Barcelona.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). Primer cens dels nius d'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), Cabrils (El Maresme). Inèdit.

<http://www.ornitologia.org/ca/>

